

430

INSTRUKCJA MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 15 lutego 1954 r.

w sprawie dodatków specjalnych do zaopatrzenia pieniężnego z ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim.

W związku z art. 27a ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim w brzmieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. z 1949 r. Nr 25, poz. 182) wyjaśnia się, co następuje:

I. Za posiadanie źródła dochodu w rozumieniu powołanego przepisu uważa się:

- a) dochód w wysokości co najmniej równej kwocie dodatku specjalnego wyższego (138 zł miesięcznie), z tym że:
- u inwalidów ciężko poszkodowanych do wyżej wymienionej stawki należy doliczyć ponadto kwoty dodatków specjalnych przysługujących na członków rodziny;

- za dochód z gospodarstw rolnych przyjmuje się połowę (50%) przychodu szacunkowego z tych gospodarstw, ustalonego dla celów podatku gruntowego;
  - dochody osiągane z prac sezonowych mają wpływ na uprawnienia do tego dodatku tylko na ten okres, w którym były osiągnięte, przy czym dochodów osiągniętych z tych prac w okresie do 3 miesięcy łącznie w ciągu roku nie należy brać pod uwagę przy ocenie uprawnień;
  - wynagrodzenie jednorazowe z umów o dzieło (np. wynagrodzenie autorskie) uważa się za dochód rentobiorcy osiągnięty na okres jednego roku licząc od daty otrzymania wynagrodzenia;
- b) otrzymywanie pomocy materialnej zarówno w pieniądzu, jak i w świadczeniach posiadających wartość pieniężną od osób, na których ciąży ustawowy obowiązek alimentacji inwalidy (wdowy);
- c) pobieranie stypendium na kształcenie się.
- II. Ze względu na to, że dodatek specjalny jest jedynie jedną z form pomocy, z jaką Państwo przychodzi inwalidom (wdowom) nie mającym poza rentą innego dochodu, należy w każdym przypadku szczegółowo rozpatrzyć — biorąc pod uwagę całokształt sytuacji życiowej zainteresowanego — możliwość przyścia mu z inną, realniejszą i skuteczniejszą formą pomocy (np. w formie zatrudnienia zgodnie z jego możliwościami, umieszczenia w zakładzie pomocy społecznej, zaopiekowania się dziećmi itp.).
- III. Rozpatrzenie uprawnień do dodatku specjalnego następuje na wniosek strony.
Za taki wniosek należy uważać również deklarację do wymiaru zaopatrzenia bądź podanie w sprawie podwyższenia zaopatrzenia, o ile wynika z nich, że zainteresowany nie posiada poza rentą innych źródeł dochodu.
- IV. Termin początkowy uprawnień do dodatku specjalnego należy ustalić od daty zaistnienia okoliczności uzasadniających jego przyznanie, jednak nie wcześniej niż od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu zgłoszenia wniosku.
- V. W przypadku gdy zainteresowany nie przedłoży niezbędnych do wydania decyzji dowodów w terminie 2 miesięcy od doręczenia mu wezwania, przyznanie dodatku następuje najwcześniej od pierwszego dnia miesiąca następującego po przedłożeniu żądanych dowodów.
- VI. W sprawach, w których uprzednio obowiązywały prawomocne decyzje odmawiające dodatku, początkowy termin uprawnienia należy ustalić najwcześniej od pierwszego dnia miesiąca następującego po podaniu przez rentobiorcę okoliczności, uzasadniających przyznanie dodatku specjalnego lub wznowienie jego wypłaty.
Za decyzje odmawiające dodatku specjalnego uważa się również i takie, w których orzekając o uprawnieniach do zaopatrzenia pieniężnego nie wymieniono wśród przyznanych świadczeń tego dodatku.
- VII. Stwierdzenie warunków istotnych dla oceny uprawnień do dodatku specjalnego następuje na podstawie
- zaświadczeń prezydiów właściwych miejskich (gminnych) rad narodowych, zakładów szkolnych lub miejsc pracy.
- VIII. Decyzja w sprawie dodatku specjalnego powinna być przedmiotem odrębnego orzeczenia wymiarowego.
- IX. W przypadkach pobierania dodatku niezgodnie z zasadami podanymi w ust. I niniejszego zarządzenia, należy wstrzymać dalszą (bieżącą) wypłatę dodatku i jednocześnie przesłać rentobiorcy orzeczenie o odmowie, oparte na art. 27a ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. z 1949 r. Nr 25, poz. 182).
Jeżeli jednak przyznanie lub wypłata dodatku nastąpiły mimo odpowiedniego pouczenia z winy zainteresowanego, tj. wskutek zatajenia przez niego źródła dochodu stanowiącego przeszkodę do przyznania dodatku, podania nieprawdziwych danych bądź niezawiadomienia o zaistnieniu okoliczności powodujących wstrzymanie wypłaty, należy wstrzymać dalsze przekazywanie dodatku i wydać decyzję o braku uprawnień od daty zaistnienia okoliczności wyłączających uprawnienia. W decyzji należy przypisać do zwrotu nadpłacone kwoty i zarządzić potrącenie nadpłaty z bieżącej renty na zasadach art. 29 ust. 6 ustawy inwalidzkiej, tj. do wysokości 50% bieżącej zaopatrzenia. Przy określaniu wysokości potrąceń należy brać pod uwagę ogólną sytuację materialną i rodzinną rencisty, w oparciu o wywiad społeczny.
- X. Na wniosek rentobiorcy — w sprawach, w których zapadły już prawomocne decyzje orzekające powstanie nadpłaty i przypisujące do zwrotu nadpłacone kwoty dodatku specjalnego — należy wstrzymać dalsze potrącanie z bieżącego zaopatrzenia bądź ściąganie należności, jeżeli tylko nadpłata nastąpiła bez jego winy.
O wstrzymaniu potrąceń należy zawiadomić zainteresowanego informując go, że ostateczną decyzję w sprawie nadpłaty poweźmie Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.
Sprawy takie należy następnie przysłać Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej z podaniem przyczyny powstania nadpłaty i z ewentualnym umotywowanym wnioskiem o umorzenie pozostającej jeszcze do spłacenia kwoty.
W sprawach, w których nadpłata nastąpiła z winy pracownika wydziału, należy podać, na czym polega wina, ponadto jego nazwisko, stanowisko służbowe, grupę uposażenia i szczegółową charakterystykę. Jeżeli w międzyczasie przestał on pracować w wydziale należy ustalić jego obecne miejsce pracy i zamieszkania.
- XI. Pracownicy winni powstania nadpłat będą pociągani do odpowiedzialności służbowej bądź materialnej na zasadach ogólnych lub na podstawie ustawy z dnia 22 listopada 1952 r. o kontroli państwowej (Dz. U. Nr 47, poz. 316).
- XII. Uchyła się okólnik Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27 sierpnia 1952 r. Nr IPr. 40-5/52.

Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:

w z. L. Chajn